

Spis treści

Od recenzentów	13
1. Zarządzanie, organizacje i organizowanie – inspiracje teoretyczne i próby systematyzacji (Krzysztof Klincewicz)	15
1.1. Wprowadzenie	15
1.2. Skuteczne działanie – wkład politologii, wojskowości i prakseologii do nauk o zarządzaniu	18
1.3. Wkład socjologii do nauk o zarządzaniu	23
1.4. Wkład historiografii do nauk o zarządzaniu	34
1.5. Podejście interpretatywistyczno-symboliczne	38
1.6. Podejście postmodernistyczne	41
1.7. Systematyzacja badań nad zarządzaniem i teoria mód w zarządzaniu ..	44
1.8. Podsumowanie	49
Literatura	49
I. NAUKOWE ZARZĄDZANIE I JEGO KONTYNUATORZY	
2. Naukowe zarządzanie – nurt przemysłowy i administracyjny (Michał Mijał) ..	57
2.1. Uwarunkowania powstania naukowego zarządzania	57
2.2. Nurt przemysłowy w naukowym zarządzaniu	58
2.3. Nurt administracyjny w naukowym zarządzaniu	62
2.4. Ograniczenia naukowego zarządzania	64
2.5. Współczesne znaczenie naukowego zarządzania	65
2.6. Podsumowanie	66
Literatura	67
3. Wkład Petera F. Druckera w rozwój teorii zarządzania (Magdalena Klimczuk-Kochańska)	68
3.1. Wprowadzenie	68
3.2. Koncepcja firmy i cel biznesu	69
3.3. Społeczna odpowiedzialność biznesu	70
3.4. Zarządzanie przez cele	72
3.5. Istota pracy menedżera	73
3.6. Wpływ burzliwego otoczenia na zarządzanie	75

3.7.	Pracownicy wiedzy	76
3.8.	Podsumowanie	77
	Literatura	78
4.	Zarządzanie operacyjne (Magdalena Klimczuk-Kochańska i Magdalena Marczevska)	80
4.1.	Historia i istota zarządzania operacyjnego	80
4.2.	Zachodnie i japońskie podejście do zarządzania operacyjnego	82
4.3.	Procesy biznesowe w organizacji	89
4.4.	Poszukiwanie doskonałych wzorców działania i najlepszych procesów biznesowych	90
4.5.	Zarządzanie środowiskowe	93
4.6.	Podsumowanie	95
	Literatura	95
5.	Zarządzanie projektami (Julita Majczyk)	101
5.1.	Wprowadzenie	101
5.2.	Wkład naukowego zarządzania w badania nad projektami	102
5.3.	Metody planowania i kontroli w zarządzaniu projektami	103
5.4.	Metodyki zarządzania projektami	104
5.5.	Wyzwania zarządzania projektami	106
5.6.	Podsumowanie	107
	Literatura	108
6.	Zarządzanie technologiami – perspektywa organizacji-użytkownika (Krzysztof Klincewicz)	110
6.1.	Wprowadzenie	110
6.2.	Determinizm technologiczny i jego krytycy	110
6.3.	Technologie informatyczne i komunikacyjne w organizacjach	113
6.4.	Negatywne konsekwencje technologii	118
6.5.	Podsumowanie	120
	Literatura	121
7.	Szkoła planistyczna w zarządzaniu strategicznym i jej krytycy (Ewa Miżejewska)	124
7.1.	Wprowadzenie	124
7.2.	Geneza szkoły planistycznej	125
7.3.	Charakterystyka szkoły planistycznej	125
7.4.	Proces formułowania strategii	128
7.5.	Krytyka szkoły planistycznej	131
7.6.	Strategie przyrostowe (inkrementalne)	134
7.7.	Podsumowanie	137
	Literatura	137
8.	Wkład firm doradczych w rozwój teorii zarządzania (Tomasz Ludwicki)	139
8.1.	Wprowadzenie	139

8.2. Historyczny rozwój firm doradczych	139
8.3. Ewolucja działalności firm doradczych	148
8.4. Źródła wpływu konsultantów na praktykę i teorię zarządzania	149
8.5. Podsumowanie	151
Literatura.....	152

II. ORGANIZACJE W SYSTEMIE SPOŁECZNYM

9. Max Weber i kontynuatorzy w badaniach nad organizacjami (Michał Mijał).....	157
9.1. Wprowadzenie.....	157
9.2. Biurokracja jako idealny typ organizacji.....	158
9.3. Władza w organizacji.....	161
9.4. Zasady i ograniczenia biurokracji	163
9.5. Kontynuatorzy Webera w teorii organizacji.....	165
9.6. Podsumowanie	171
Literatura.....	171
10. Gry organizacyjne i polityczna perspektywa analiz organizacji (Julia Karcz)	173
10.1. Organizacja jako arena polityczna.....	173
10.2. Charakterystyka uczestników gier organizacyjnych	177
10.3. Niepewność jako źródło gry organizacyjnej	179
10.4. Projektowanie i sterowanie systemem gry	180
10.5. Typologia gier politycznych w organizacji.....	182
10.6. Podsumowanie	183
Literatura.....	184
11. Teoria neoinstytucjonalna (Magdalena Marczevska).....	186
11.1. Wprowadzenie.....	186
11.2. Podstawowe pojęcia w teorii neoinstytucjonalnej	187
11.3. Dorobek wybranych przedstawicieli teorii neoinstytucjonalnej.....	189
11.4. Podsumowanie	192
Literatura.....	192
12. Teorie zmiany organizacyjnej (Justyna Kulawik-Dutkowska).....	195
12.1. Wprowadzenie.....	195
12.2. Cykl życia organizacji.....	195
12.3. Źródła i charakter zmian organizacyjnych	197
12.4. Sekwencyjny model wprowadzania zmian Kurta Lewina	198
12.5. Doskonalenie organizacji (<i>organizational development</i> , OD).....	199
12.6. Uczestnicy procesu zmiany.....	201
12.7. Opór wobec zmian.....	202
12.8. Podsumowanie	204
Literatura.....	204

13. Organizacja jako system (Julia Karcz)	206
13.1. Geneza podejścia systemowego	206
13.2. Postrzeganie organizacji jako systemu	208
13.3. Analiza systemowa	211
13.4. Dynamika systemów	213
13.5. Krytyka podejścia systemowego	219
13.6. Podejście sytuacyjne jako próba eliminacji niektórych słabości podejścia systemowego	220
13.7. Podsumowanie	222
Literatura	222
14. Społeczna odpowiedzialność biznesu (Marcin Żemigala)	226
14.1. Wprowadzenie	226
14.2. Definicja społecznej odpowiedzialności biznesu i teoria interesariuszy ..	226
14.3. Etyka biznesu i jej związki ze społeczną odpowiedzialnością biznesu	228
14.4. Współczesne ramy społecznej odpowiedzialności biznesu	230
14.5. Podsumowanie	233
Literatura	233
III. EKONOMICZNE INSPIRACJE W ZARZĄDZANIU	
15. Teorie podejmowania decyzji (Agata Holska)	239
15.1. Charakterystyka decyzji	239
15.2. Proces podejmowania decyzji	241
15.3. Preskryptywne modele podejmowania decyzji	243
15.4. Deskryptywne modele podejmowania decyzji	246
15.5. Psychologiczne aspekty podejmowania decyzji	249
15.6. Podsumowanie	250
Literatura	251
16. Zastosowania teorii agencji w zarządzaniu (Ilona Szwedziak-Bork)	253
16.1. Wprowadzenie	253
16.2. Założenia teorii agencji	254
16.3. Kluczowe problemy teorii agencji	255
16.4. Zastosowania teorii agencji w zarządzaniu	257
16.5. Podsumowanie	260
Literatura	260
17. Zastosowania teorii kosztów transakcyjnych w zarządzaniu (Ilona Szwedziak-Bork)	262
17.1. Wprowadzenie	262
17.2. Założenia teorii kosztów transakcyjnych	262
17.3. Kluczowe problemy teorii kosztów transakcyjnych	264
17.4. Zastosowania teorii kosztów transakcyjnych w zarządzaniu	266

17.5. Podsumowanie	268
Literatura	268
18. Wkład Michaela E. Portera w rozwój teorii zarządzania (Marcin Kardas)	271
18.1. Wprowadzenie	271
18.2. Pięć sił konkurencji, strategie bazowe i grupy strategiczne	271
18.3. Krytyka analizy strukturalnej Portera	273
18.4. Łańcuch wartości i czynniki generujące koszty	275
18.5. Diament konkurencyjności	279
18.6. Hipoteza Portera i społeczna odpowiedzialność biznesu	281
18.7. Podsumowanie	282
Literatura	283
19. Zastosowania ekonomicznej teorii gier w zarządzaniu (Ilona Szwedziak-Bork)	285
19.1. Wprowadzenie	285
19.2. Klasyczne podejścia ekonomiczne w teorii gier	285
19.3. Zastosowanie teorii gier w zarządzaniu – podejście Brandenburgera i Nalebuffa	287
19.4. Wartość dodana gracza	288
19.5. Zastosowania ekonomicznej teorii gier w zarządzaniu	293
19.6. Podsumowanie	295
Literatura	295
20. Pojęcia i typy modeli biznesu (Marcin Kardas)	299
20.1. Wstęp	298
20.2. Pojęcie modelu biznesu	298
20.3. Typy (formy) modeli biznesu	303
20.4. Modele biznesu – kierunki dyskusji i badań	316
20.5. Podsumowanie	317
Literatura	317
IV. ZASOBY, KLIENCI I PARTNERZY	
21. Marketing – relacja wymiany wartości (Przemysław Wiśniewski)	321
21.1. Pojęcie marketingu	321
21.2. Historia badań nad marketingiem	322
21.3. Krótkowzroczność marketingu i marketing relacyjny	324
21.4. Kompozycja marketingowa i model STP	326
21.5. Poziomy produktu oraz pojęcie marki	328
21.6. Dyfuzja innowacji i cykl życia produktu	330
21.7. Podsumowanie	332
Literatura	332
22. Podejście zasobowe do organizacji (Magdalena Marczevska)	334

22.1. Geneza podejścia zasobowego	334
22.2. Zasoby i umiejętności	335
22.3. Przewaga konkurencyjna w podejściu zasobowym	336
22.4. Koncepcja dynamicznych zdolności	338
22.5. Krytyka podejścia zasobowego	339
22.6. Podsumowanie	340
Literatura	340
23. Relacje międzyorganizacyjne (Magdalena Klimczuk-Kochańska)	343
23.1. Wprowadzenie	343
23.2. Formy sieci międzyorganizacyjnych	343
23.3. Okręgi przemysłowe i klastry gospodarcze	346
23.4. Koordynacja poprzez rynek, hierarchię i sieć	348
23.5. Alians jako sposób uzyskania dostępu do zasobów	350
23.6. Podsumowanie	352
Literatura	352
24. Zarządzanie międzynarodowe (Aleksandra Wąsowska)	355
24.1. Wprowadzenie	355
24.2. Teorie wymiany międzynarodowej	355
24.3. Przedsiębiorstwo jako aktor biznesu międzynarodowego	358
24.4. Teorie biznesu międzynarodowego	359
24.5. Podsumowanie	363
Literatura	363

V. CZŁOWIEK W ORGANIZACJI

25. Perspektywa psychologiczna w zarządzaniu (Aleksandra Spik)	369
25.1. Psychologia i jej związki z zarządzaniem	369
25.2. Podejście behawioralne i poznawcze	371
25.3. Psychologia społeczna	374
25.4. Cechy osobowości i postawy	378
25.5. Emocje a zarządzanie	379
25.6. Psychoanaliza i podejście psychodynamiczne	381
25.7. Analiza transakcyjna	384
25.8. Podsumowanie	385
Literatura	385
26. Nurt <i>Human Relations</i> i zachowania organizacyjne (Adrianna Jaskanis i Julita Majczyk)	389
26.1. Wprowadzenie	389
26.2. Prekursorzy nurtu <i>Human Relations</i>	389
26.3. Badania motywacji pracowników	391
26.4. Badania przywództwa w organizacji	396
26.5. Badania zachowań zespołowych w organizacji	399

26.6. Podsumowanie	400
Literatura.....	400
27. Poza głównym nurtem – wpływ krytyki kapitalizmu na teorię zarządzania (Przemysław Wiśniewski).....	404
27.1. Wprowadzenie.....	404
27.2. Koncepcje ekonomiczne Karola Marksa	405
27.3. Marksizm na tle pokrewnych koncepcji ekonomiczno-społecznych	407
27.4. Orientacja humanistyczna w zarządzaniu, teoria antyorganizacji i krytyczne badania nad zarządzaniem	410
27.5. Alternatywne perspektywy dla badań nad zarządzaniem – alterglobalizm, feminizm, ruchy ekologiczne i podstawowy dochód gwarantowany	412
27.6. Podsumowanie	416
Literatura.....	416
28. Wyzwania współczesnej pracy (Marcin Żemigła)	418
28.1. Wprowadzenie.....	418
28.2. Równowaga między pracą zawodową a życiem prywatnym.....	418
28.3. Kontrola pracowników przez zwierzchników	420
28.4. Zjawisko dyskryminacji w pracy.....	423
28.5. Podsumowanie	425
Literatura.....	425
29. Teorie kultury organizacji (Katarzyna Kowalczyk i Michał Szukała).....	430
29.1. Wprowadzenie.....	430
29.2. Definicja kultury organizacyjnej.....	430
29.3. Model kultury organizacyjnej Edgara Scheina.....	431
29.4. Kultura organizacyjna a wyniki firmy	434
29.5. Badanie kultury organizacyjnej	435
29.6. Podsumowanie	437
Literatura.....	437
30. Znaczenie kultur narodowych dla zarządzania (Michał Szukała).....	439
30.1. Wprowadzenie.....	439
30.2. Geert Hofstede: kultura jak feniks	440
30.3. Fons Trompenaars: kultura jak grawitacja	444
30.4. Rozwój badań nad znaczeniem kultur narodowych	446
32.3. Podsumowanie	447
Literatura.....	448
31. Nadawanie sensu, ustanawianie i badania Karla Weicka (Katarzyna Kowalczyk)	449
31.1. Wprowadzenie.....	449
31.2. Teoria informacji organizacyjnych i koncepcja organizowania	449
31.3. Sensemaking – nadawanie sensu	451
31.4. Uważność i organizacje wysoce niezawodne	454

31.5. Podsumowanie	454
Literatura.....	455
VI. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, INNOWACJE I WIEDZA	
32. Teorie przedsiębiorczości (Agnieszka Brzozowska).....	459
32.1. Wprowadzenie.....	459
32.2. Ekonomiczne podejście do przedsiębiorczości.....	459
32.3. Psychologiczne podejście do przedsiębiorczości	461
32.4. Socjologiczne i antropologiczne podejście do przedsiębiorczości.....	462
32.5. Inne aspekty badań nad przedsiębiorczością	463
32.6. Podsumowanie	466
Literatura.....	466
33. Zarządzanie innowacjami i technologiami – perspektywa organizacji-dostawcy (Krzysztof Klincewicz).....	472
33.1. Wprowadzenie.....	472
33.2. Znaczenie innowacji dla organizacji	472
33.3. Tworzenie i dyfuzja innowacji.....	475
33.4. Modele generowania innowacji	477
33.5. Modele rozwoju technologii.....	481
33.6. Systemy innowacji.....	483
33.7. Zarządzanie ludźmi w firmach technologicznych	486
33.8. Podsumowanie	486
Literatura.....	487
34. Organizacyjne uczenie się i zarządzanie wiedzą (Adrianna Jaskanis).....	491
34.1. Wprowadzenie.....	491
34.2. Organizacyjne uczenie się	491
34.3. Koncepcja organizacji uczącej się	494
34.4. Zarządzanie wiedzą	496
34.5. Podsumowanie	498
Literatura.....	498
35. Pomiar kapitału intelektualnego i zrównoważona karta wyników (Ewa Miżejewska)	502
35.1. Wprowadzenie.....	502
35.2. Kapitał intelektualny jako źródło wartości przedsiębiorstwa.....	502
35.3. Pomiar kapitału intelektualnego przedsiębiorstwa	504
35.4. Zrównoważona karta wyników.....	508
35.5. Podsumowanie	510
Literatura.....	511
Informacje o autorach	513